

11 juni 2019  
Auteur: Jeroen Kester

# Pensioenakkoord





## Samenvatting

# Vakbondsleden nog diep verdeeld over pensioenakkoord

Vakbondsleden zijn zeer verdeeld over de pensioenafspraken die de vakbonden en het kabinet hebben gesloten. Dat blijkt uit een gewogen peiling van EenVandaag onder ruim 5.700 vakbondsleden uit het Opiniepanel.

44 procent van de ondervraagde leden die zeker zegt te gaan stemmen bij de raadpleging van deze week zegt vóór te stemmen. Een vrijwel even groot deel, 40 procent, wil tegen stemmen. Een groep van 16 procent weet het nog niet. De laatste groep kan daarmee een belangrijke factor worden bij de stemming over het akkoord.

Leden van FNV en CNV kunnen tussen 12 en 15 juni hun oordeel geven over het akkoord. Ook een deel van de VCP-leden kan stemmen in een raadpleging. Bij de FNV beslist het Ledenparlement op basis van de uitslag over de plannen.

### 'Meer zit er gewoon niet in'

Het verschil tussen voor of tegen zit hem bij leden in een gevoel van realisme versus onverzettelijkheid. Een voorstander: "Ik vind het nog wat karig, maar ik ben blij dat er een akkoord ligt. Meer zit er gewoon niet in." Een ander betreurt de stijging van de AOW-leeftijd, maar vreest dat dit het hoogst haalbare is: "Als we nu tegenstemmen omdat je vindt dat de pensioenleeftijd per se op 66 jaar moet blijven, sta je sowieso met lege handen."

De AOW-leeftijd is het grootste pijnpunt bij tegenstanders van dit akkoord. Een tegenstander: "Ik ben vóór harde acties, heel harde acties, net zolang tot er een AOW leeftijd van 65, uiterlijk 66 jaar is." De groep die er nog niet uit is, is nog op zoek naar meer informatie. Zij zeggen vooral hoofdlijnen te hebben gehoord, maar willen zich verder verdiepen op bijvoorbeeld één van de ledenbijeenkomsten.



## Draagvlak en duidelijkheid pensioenakkoord

# Kleine meerderheid positief over pensioenakkoord, wel veel onduidelijk

### Afspraken in het pensioenakkoord

In het pensioenakkoord is onder andere afgesproken dat de AOW-leeftijd minder snel stijgt, het makkelijker wordt voor mensen met zware beroepen om eerder te stoppen met werken en zelfstandigen krijgen meer mogelijkheden om te sparen voor hun pensioen en moeten zich verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid.

### Met wat je nu weet, ben je vooral positief of negatief over het pensioenakkoord?

Zeer positief: 8%  
Redelijk positief: 47%  
Redelijk negatief: 21%  
Zeer negatief: 14%  
Weet niet / geen mening: 10%

### In hoeverre is het duidelijk of onduidelijk wat dit pensioenakkoord voor jou betekent?

Zeer duidelijk: 11%  
Redelijk duidelijk: 37%  
Niet zo duidelijk: 32%  
Helemaal niet: 13%  
Weet niet / geen mening: 7%

### Welke van onderstaande groepen profiteert volgens jou het meest van dit pensioenakkoord?

Mensen tot 40 jaar: 10%  
Mensen tussen 40 en 60 jaar: 8%  
Mensen tussen 60 en 66 jaar: 43%  
Mensen ouder dan 66 jaar: 9%  
Elke groep evenveel: 7%  
Weet niet / geen mening: 24%

### En welke groep profiteert volgens jou het minst van dit pensioenakkoord?

Mensen tot 40 jaar: 34%  
Mensen tussen 40 en 60 jaar: 24%  
Mensen tussen 60 en 66 jaar: 5%  
Mensen ouder dan 66 jaar: 10%  
Elke groep evenveel: 6%  
Weet niet / geen mening: 20%

Na het sluiten van het concept-akkoord hebben vakbonden FNV, CNV en VCP besloten hun leden te raadplegen over het pensioenakkoord. De raadpleging vindt plaats tussen 12 en 15 juni.

### Vind je het een goede of slechte zaak dat leden van vakbonden mogen stemmen over het pensioenakkoord?

Goede zaak: 56%  
Slechte zaak: 29%  
Weet niet / geen mening: 15%



## Draagvlak maatregelen

# Steun voor meeste pensioenafspraken uit akkoord

### Bevriezen en vertragen AOW-leeftijd

De AOW-leeftijd wordt 'bevroren' tot 2023 en blijft vaststaan op 66 jaar en 4 maanden. Daarna stijgt hij door, tot 67 jaar in 2024, en dat is minder snel dan op dit moment nog geldt. Nu is het nog zo dat de AOW al in 2021 op 67 jaar zit. Bovendien zal de AOW-leeftijd vanaf 2024 voor elk jaar hogere levensverwachting met 8 maanden verhoogd worden - nu is dat nog een jaar. Deze beslissingen kosten ongeveer 5 miljard euro voor de periode 2020 tot en met 2025.

#### In hoeverre ben je positief of negatief over deze afspraak?

Zeer positief: 7%  
Redelijk positief: 41%  
Redelijk negatief: 22%  
Zeer negatief: 21%  
Weet niet / geen mening: 10%

### Zware beroepen eerder stoppen

Er komt geen lijst van 'zware beroepen'. Mensen met zwaar werk krijgen de mogelijkheid om eerder te stoppen met werken door afspraken in de cao. Bepaalde groepen kunnen dan 3 jaar voor de AOW-leeftijd een vertrekregeling treffen met hun werkgever. De boete die daar eerder op stond wordt deels geschrapt.

#### In hoeverre ben je positief of negatief over deze afspraak?

Zeer positief: 19%  
Redelijk positief: 47%  
Redelijk negatief: 13%  
Zeer negatief: 12%  
Weet niet / geen mening: 9%

### Minder hoge buffers

Het kabinet eist minder hoge buffers van pensioenfondsen. Een buffer is een reservepotje van de pensioenfondsen om ook in economische tegenspoed toekomstige generaties pensioen te kunnen uitkeren. Het geldt dat pensioenfondsen overhouden wordt nu nog opgespaard in die buffers en niet besteed aan verhoging van

van pensioenen op korte termijn. Met de afspraak om minder buffers aan te houden, kunnen de pensioenen makkelijker stijgen als het economisch beter gaat, maar ook sneller dalen als het minder gaat.

#### In hoeverre ben je positief of negatief over deze afspraak?

Zeer positief: 11%  
Redelijk positief: 37%  
Redelijk negatief: 19%  
Zeer negatief: 10%  
Weet niet / geen mening: 23%

### Makkelijker sparen zzp'ers

Voor zelfstandigen (zzp'ers) wordt het eenvoudiger om te sparen voor hun pensioen. Zzp'ers kunnen zich met het nieuwe akkoord aansluiten bij de pensioenregeling van de sector of het bedrijf waar ze nu werkzaam zijn. Dat kan ook als zij voorheen via deze pensioenregeling geen pensioen opbouwden.

#### In hoeverre ben je positief of negatief over deze afspraak?

Zeer positief: 21%  
Redelijk positief: 47%  
Redelijk negatief: 5%  
Zeer negatief: 4%  
Weet niet / geen mening: 22%

Ook is er afgesproken dat zelfstandigen een verplichte arbeidsongeschiktheidsverzekering moeten afsluiten.

#### In hoeverre ben je positief of negatief over deze afspraak?

Zeer positief: 23%  
Redelijk positief: 35%  
Redelijk negatief: 10%  
Zeer negatief: 12%  
Weet niet / geen mening: 19%



## Wat verwachten bondsleden te stemmen

# Vakbondsleden verdeeld over pensioenakkoord

*Vakbondsleden (5.791) die zeker zeggen te gaan stemmen.*

### Als je gaat stemmen, wat ben je van plan te gaan stemmen bij het ledenraadpleging over het pensioenakkoord?

Als dit niet op je van toepassing is, kun je dat ook invullen.

Voor het pensioenakkoord: 44%  
Tegen het pensioenakkoord: 40%  
Weet niet / geen mening: 16%

### Hoe zeker ben je van je stem voor of tegen het pensioenakkoord?

	Gaat voor stemmen	Gaat tegenstemmen
Zeer zeker	61%	72%
Redelijk zeker	34%	25%
Niet zo zeker	4%	2%
Helemaal niet zeker	1%	0%
Weet niet / geen mening	1%	1%

Vakbondsleden zijn overwegend positief over het akkoord: 58 procent. 38 procent is negatief. Wel is het ook voor een derde van de vakbondsleden onduidelijk wat het akkoord voor hen betekent.

## Niet-vakbondsleden

# 4 op 10 niet-leden hadden ook willen stemmen over akkoord

### Had je zelf wel of niet willen stemmen over dit pensioenakkoord?

Ik had daar wel over willen stemmen: 40%  
Ik hoef daar niet over te stemmen: 43%  
Weet niet / geen mening: 17%

### Vind je dat vakbondsleden vóór of tegen het pensioenakkoord moeten stemmen?

Vóór het pensioenakkoord: 43%  
Tegen het pensioenakkoord: 28%  
Weet niet / geen mening: 29%



## EenVandaag Opiniepanel

# Over dit onderzoek

Aan het onderzoek, gehouden van 7 tot en met 11 juni, deden 22.450 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. Daarvan reageerden 5.791 vakbondsleden van FNV, CNV en VCP. De uitslagen van hun stemintentie en -voorkeur zijn gewogen op het daadwerkelijke aantal leden per vakbond en leeftijd en geslacht van vakbondsleden, verzameld door het CBS in 2017. Het onderzoek onder het hele Opiniepanel is na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken reageert 50 procent van de panelleden.

De uitslagen zijn gepresenteerd in de uitzending van 11 juni 2019. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Jeroen Kester, [jeroen.kester@eenvandaag.nl](mailto:jeroen.kester@eenvandaag.nl)

### Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 55.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. De uitslag van de peilingen onder het EenVandaag Opiniepanel zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen. Op de meeste onderzoeken reageert 60 tot 70 procent van de panelleden.

De resultaten van het EenVandaag Opiniepanel worden gepresenteerd door Gijs Rademaker en Joyce Boverhuis in EenVandaag (ma-za 18:15 uur, NPO1)

